

går igen i våra dagars Skurup.

Svaneholms slott, hela bygdens pärla och klenod, uppfördes i början på 1500-talet. Det ena århundradet följde det andra, och utvecklingen gick långsamt. Men på 1700-talet började friskare vindar blåsa. De kom med Rutger Maclean, som år 1782 blev ägare till Svaneholm och därmed praktiskt taget till alla hemman inom nuvarande köpingsområdet. Rutger Maclean fattade som en livsuppgift att genom ett förbättrat åkerbruk lyfta sina underlydande upp ur fattigdom och nöd, men han ville därjämte vidga deras horisont,

Svaneholms slott.

mobilisera deras viljekraft och utrota rådande fördomar. Maclean är mest känd som jordbruksreformator. Åren 1783 - 1785 genomförde han enskifte av ågorna till Skurups, Sandåkras, Hyltebergas och Saritslövs byar, vilka samtliga lydde under Svaneholm och hade all sin jord i nuvarande köpingsområdet. Friherre Maclean var en

anhängare av rationalismen, och detta framträder skarpt i hans sätt att dela upp jorden. Efter linjal drogs ägo gränserna upp, och spikrakt lades vägarna genom trakten. Än i dag har tätorten sitt mönster av de Macleanska linjerna, och utvecklingen från hans tid och intill nu har i stadsplan och vägbygge haft Macleans rutnät som stomme.

Men Maclean var mycket mer än ⁿpiöjⁿär för en rationell uppdelning av åkerjorden. Han var sin tids störste byggmästare i fråga om uppförande av nya lantgårdar. Under den korta tidrymden av några få år byggdes på den ⁱenskiftade jorden ett 70-tal gårdar efter en metod, som hade godsherren själv till upphovsman. Väggarⁿna, 60 - 70 cm. tjocka stampades samman i formar och materialet var halmblandad lera. Herren till Svaneholm var en mångkunnig man, väl förfaren i matematik och mekanik, och långt före sin tid i kunskap och insikt om jordens rätta skötsel. Han gav råd och anvisningar om ändamålsenliga åkerbruksreskap och lät på Svaneholm förfärdiga en samling reskap, som blevo förebilder för händiga snickare och bysmeder. Han konstruerade bl.a. ett helt nytt årder, som ännu bevaras i hembygdsföreningens samlingar på Svaneholms slott.

Med maktspråk hade Maclean genomfört jorddelningsreformen och med tvingande bud förmådde han sina underlydande att dika jorden, gödsla den rätt, bruka den i skiftesomgång, odla baljväxter m.m. I hans arrendekontrakt gavs besked om dylika ting, och dessutom författade han en lärobok i lantbruk för Skurups socken. Maclean kan